

ЮРИДИЧНИЙ ТЕРМІН У СВІТЛІ СУЧАСНОГО ТЕРМІНОЗНАВСТВА

Актуальність дослідження цієї теми полягає в тому, що юридична термінологія має давнє походження і тому вплив на український юридичний термін є вагомим. Вона сформувалась у процесі довго історичного розвитку. Коли Україна стала незалежною, розпочався період удосконалення та усунення русизмів і калькування з юридичної термінології після довгого використання в юриспруденції російської мови.

Мета дослідження: виявити русизми і калькування в юридичній термінології та з'ясувати, що можливо запропонувати для вирішення цих проблем.

Особливий внесок у дослідженні проблем, пов'язаних з юридичною термінологією, зробили: М. Вербець, Ю. Зайцева, М. Клочко, І. Кочан, І. Ксенко, О. Павліченко, Ю. Прадід, Н. Яцишин та інші.

Як відомо, юридичним терміном вважається слово чи словосполучення, яке використовується в законодавстві, має точний і визначений зміст, що є узагальненим найменуванням юридичного поняття. Термін є важливим елементом у правовикористовуючому середовищі, особливо для написання законів, що й необхідно враховувати в даному вимірі суспільного використання.

Період розвитку української юридичної термінології вважається такий, що пов'язаний з історією національного права та українського законодавства, української державності й мови. Досягнення мовного удосконалення та ефективності в законодавстві можливе лише за умови правильного використання юридичного терміну як такого.

Кожне поняття має давнє походження, наприклад, поняття «*провинність*» раніше позначалося словом «*вина*», що і на сьогодні виживається паралельно в юридичній термінології. На основі цього значення утворились похідні слова «*вибачення*», «*пеня за провинність*», а термін «*кривда*» сьогодні відомий як «*несправедливість*», а на позначення поняття «*позбавити життя людини*» вживався спільнослов'янський термін «*убити*». Термін «*крайня необхідність*», який вживається в кримінальному законодавстві як словосполучення, означає одне і теж. Але відповідно до літературних норм української мови необхідно вживати «*необхідність*», адже лексема *необхідність* вже означає цю крайність.

У наш час в Україні діє германсько-правова система права, що виникла в Стародавньому Римі та не просто вижила, а стала одною з провідних правових систем світу. Основним джерелом права в ній є «закон» в одному

з багатьох розумінь письмово закріплене і санкціоноване державою право. За час студентських років нами було опрацьовано безліч законів, і з впевненістю можна сказати, що, на жаль, наше законодавство не досконале, адже кожен намагається трактувати його суб'єктивно, тобто на свій лад. Основною причиною, вважаємо, є недостатній розвиток юридичного термінознавства та застосування в ньому некоректних, а іноді й багатозначних термінів, що на практиці призводить до виникнення різного виду непорозумінь.

Подолати це можна тільки систематизованим, структурованим та правильним підходом до формування юридичних термінів.

Таким чином, мова кожного висококваліфікованого правознавця повинна бути змістовною, літературно правильною, точною, логічною, багатою, доречною та виразною. Тому для досягнення цього потрібно дотримуватися вимог оптимального використання юридичної термінології.

Отже, для того щоб уникнути наявних проблем у юридичній термінології, необхідно удосконалити словник юридичних термінів на сучасний лад, щоб законодавець використовував лише ті терміни чи словосполучення, які є власне українськими без русизмів і калькування, чи навіть запозичення з російської або іншої мови.

*Науковий керівник: Онуфрійчук Г.І.,
викладач*

УДК 81'276.3/4:34 (043.2)

Масло Н.М.

Національний авіаційний університет, Київ

ЖАРГОН У ПРАВНИЧІЙ СФЕРІ

Актуальність праці полягає в необхідності детального дослідження проблеми використання мовного жаргону, який виникає у процесі підготовки висококваліфікованих спеціалістів права та виступає у ролі професійного відхилення.

Мета дослідження – проаналізувати, як впливає особлива правова мова на формування професійного правового спеціаліста.

Жаргон виробляється і напрацьовується в результаті тривалого здійснення професійної діяльності й істотно впливає на правову культуру юриста. Це є складною соціально-правовою та психічною проблемою, що вимагає негайного вирішення.

Мова права – функціональний різновид літературної мови з особливими структурно-жанровими та лінгвостилістичними ознаками,